ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

แรงจูงใจในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของครัวเรือน

ในถึงหวัดพะเยา

ชื่อผู้เขียน

นางสมพร พิมลรัตน์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ดังสิกบุตร ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.สมชาย เตียวกุล กรรมการ อาจารย์ ดร.จุรีรัตน์ โทมัส กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยและแรงจูงใจที่มีต่อ พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดของครัวเรือน 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคใน การประหยัดพลังงานไฟฟ้าของครัวเรือน พื้นที่ศึกษาตำบลห้วยข้าวก่ำ อำเภอจุน จังหวัดพะเยา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ แม่บ้าน จำนวน 249 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและหา ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) ทคสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ F-test และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-Test

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของแม่บ้านมีอายุเฉลี่ย 40 ปี การศึกษาระดับ ประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ มีอาชีพ เกษตรกร รับจ้างและเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน มีจำนวนสมาชิก ในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน รายได้ของครัวเรือนก่อนหักค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 4,821 บาทต่อเดือน รายจ่าย คำกระแสไฟฟ้าต่อเดือน 250 บาท ต่อเดือน เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้มากที่สุดในครัวเรือนคือ พัคลม โทรทัศน์ เตารีคไฟฟ้า ตู้เย็นและหม้อหุงข้าวคิดเป็นร้อยละ 96 ,95 ,92 และ 80 ตามลำคับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับเจตคติ ใน ระดับต่ำ ส่วนเจตคติมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในครัวเรือน

ในระดับปานกลางและการรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงาน ไฟฟ้าในครัวเรือนในระดับปานกลาง

ส่วนอาชีพของแม่บ้านที่แตกต่างกัน จะมีเจตคติต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้าใน ครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สำหรับปัญหาและอุปสรรคได้แก่ 1) แม่บ้านมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ หรือการถ่ายทอดเทคโนโลยีการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลน้อยมาก จึงไม่ สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากการประกอบอาชีพได้มากเท่าที่ควร 2) เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ ประหยัดพลังงานมีราคาค่อนข้างแพงทำให้แม่บ้านส่วนใหญ่ไม่สามารถซื้อมาใช้ได้ในครัวเรือน

Independent Study Title Households' Motivation For Electricity Saving in

Changwat Phayao

Author Mrs. Somporn Pimolrat

M.A. Man and Environment Management

Examining Committee Asst. Prof. Prasarn Tungsikabuth Chairman

Lecturer Dr. Somchai Teaukul Member

Lecturer Dr. Jureerat Thomas Member

Abstract

The purposes of this research were to study households' motivation and factors that affected electricity saving behavior and to find problems and constraints on saving electricity energy of the households, in Huay Kao Kam subdistrict, Chun district, Phayao province.

A total number of 249 housewives were selected as studied samples and a set of questionnaires was used as a tool to collect data. Statistical analyses included percentage, mean and standard deviation. Correlations of variables were calculated using Pearson's product moment correlation with F-test and comparison of means with t-Test for statistical testing.

It was found that an average age of housewives was 40 years old and the majority of them had primary school education, engaging in agriculture and hired labor. There were 4 to 5 members in each household. The average net monthly income was about 4,821 baht and the monthly payment for electricity was about 250 baht. Electrical appliances commonly used in households were television, iron, refrigerator and rice cooker, accounting for 96, 95, 92 and 80 % respectively.

Results of variable correlations indicated that knowledge was positively and significantly correlated with attitude at a low level, while the attitude and electrical saving behavior were positively correlated at a moderate level. Information received and electrical saving behavior also showed a positive relationship. In addition, different occupations of housewives resulted in attitude toward electrical saving behavior differently and significantly at a 0.05 level.

Moreover, problems and constraints on saving electricity energy of households were the followings: 1.) Housewives had less of opportunity to receive information and knowledge or technology transfer on how to save electricity energy from government officials and 2.) Many households could not afford to buy electrical appliances with energy saving but relatively high prices.